

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 14/2022

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ' (δδ) Ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα, την 3η Μαρτίου 2022, ημέρα Πέμπτη και ώρα 09:30 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45 & Κορνά Τράκα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

1. Προεδρεύων : Καραγλάνης Αδάμ (Αντιπρόεδρος)
2. Μέλη : Σταθακόπουλος Δημήτριος (μέσω τηλεδιάσκεψης)
: Χριστοβασίλη Ερωφίλη
: Βαρδακαστάνης Κωνσταντίνος (μέσω τηλεδιάσκεψης)
: Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, Π.Ε. Διοικητικού-Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Φιλία Κοντραφούρη, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν η εισηγήτρια Φ. Κοντραφούρη, η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης, Μαρία Παναγοηλιοπούλου, καθώς και η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., Μαριλένα Σιδέρη, οι οποίες και αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη της Αρχής.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, κατά τη διάταξη του άρθρου 32, παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, του Δήμου Μεγαρέων για την ανάθεση σύμβασης με αντικείμενο την «Μίσθωση μηχανημάτων έργου και οχημάτων για την αντιμετώπιση των συνεπειών που προκλήθηκαν από τις πυρκαγιές έτους 2021» εκτιμώμενης αξίας 241.935,48 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.

1.-Με το με αριθμό πρωτ. 265/05.01.2022 αίτημα του Δήμου Μεγαρέων προς την Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (εφεξής Αρχή), που παρελήφθη στις 07.01.2022 με αριθμ. πρωτ. 65, όπως το αίτημα συμπληρώθηκε με το με αρ. πρωτ. 2135/11.02.2022 έγγραφο που παρελήφθη από την Αρχή στις 11.02.2022 με αριθμ. πρωτ. 845, ζητείται η σύμφωνη γνώμη της Αρχής για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανάθεση σύμβασης με αντικείμενο τη «Μίσθωση μηχανημάτων έργου και οχημάτων για την αντιμετώπιση των συνεπειών που προκλήθηκαν από τις πυρκαγιές έτους 2021» εκτιμώμενης αξίας 241.935,48 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., με επίκληση της διάταξης του άρθρου 32, παρ. 2, περ. γ' του Ν. 4412/2016 (για λόγους κατεπείγοντος).

Επιπροσθέτως με το δεύτερο εκ των ανωτέρω εγγράφων του Δήμου Μεγαρέων υπεβλήθησαν διευκρινήσεις και συμπληρωματικά έγγραφα για την αιτούμενη παραπάνω σύμβαση.

2. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά

Από τα αναφερόμενα στο κρινόμενο αίτημα και στα συνυποβληθέντα αρχικά και συμπληρωματικά έγγραφα και στοιχεία προκύπτουν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά:

2.1.-Τη 16^η Αυγούστου 2021 ξέσπασε πυρκαγιά στη Δυτική Αττική η οποία έκαψε για πολλές ημέρες το όρος Πατέρας και όλα τα γειτονικά χωριά και δάση της περιοχής, μεταξύ των οποίων και τμήμα του δήμου Μεγαρέων. Ειδικότερα, η πυρκαγιά εκδηλώθηκε στις 16/08/2021 στην Ψάθα Βιλίων, κινήθηκε ανατολικά και πέρασε και στην περιοχή των Μεγάρων και συγκεκριμένα στο όρος Πατέρας καίγοντας περί τα 20.000 στρέμματα κυρίως θαμνώδη και δασική έκταση φθάνοντας, σχεδόν, έως την πόλη των Μεγάρων. Οι καταστροφές λόγω της πυρκαγιάς αυτής εκτός από την παρεμπόδιση της πρόσβασης σε βασικούς δρόμους της περιοχής από τα καμένα δέντρα και κλαδιά, υπήρχε κίνδυνος να προκαλέσει άμεσα πλημμυρικά φαινόμενα στις καλλιέργειες και τους χείμαρρους τις περιοχής καθώς και πτώσεις δέντρων με κίνδυνο να ακολουθήσουν εκτεταμένες καταστροφές σε περιουσίες – καλλιέργειες ακόμη και απώλεια ανθρώπινων ζωών. Όπως επισημάνθηκε από τον Καθηγητή Διαχείρισης καταστροφών, κ. Ευθύμιο Λέκκα, όπως προκύπτει από δημοσιεύματα της εποχής (πρβλ. ενδεικτικά τα από 20/08/2021 και το από 25/08/2021 φύλλα της ημερήσιας εφημερίδας Επικαιρότητα Δυτικής Αττικής και το από 21/08/2021 φύλλο της εβδομαδιαίας εφημερίδας Ενημέρωση Μεγάρων και Δυτικής Αττικής) μετά τις καταστροφές των δασών, ο κίνδυνος για πλημμύρες και καταστροφές ήταν ιδιαίτερα μεγάλος.

2.2.- Με σκοπό να αντιμετωπίσει τις ζημιές που προκλήθηκαν από τις παραπάνω πυρκαγιές, η αναθέτουσα αρχή ανέθεσε αρχικά στην αρμόδια Διεύθυνση, ήτοι τη Δ/νση Καθαριότητας, Ανακύκλωσης και Πρασίνου, τη σύνταξη της υπ' αριθμ. 17/25-10-2021 Μελέτης σχετικά με

την μίσθωση μηχανημάτων έργου και οχημάτων, η οποία ολοκληρώθηκε στα τέλη Οκτωβρίου 2021.

Στην παραπάνω μελέτη αναφέρονται – μεταξύ άλλων – τα εξής:

«Τεχνική Έκθεση – Τεχνικές προδιαγραφές

Αντικείμενο της Μελέτης

«Τα μηχανήματα θα χρησιμοποιηθούν για την απομάκρυνση καμένων δέντρων, ξύλων που έκλεισαν ρέματα, κλείσιμο δρόμων από κορμούς πεσμένους καμένους, σε κοινόχρηστους και άλλους χώρους όπου προκληθήκαν ζημιές απ την πυρκαγιά για την διασφάλιση της υγείας και ασφάλειας των πολιτών του Δήμου Μεγαρέων, μέσω της διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, κατά την περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016. Η υπηρεσία θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο των εκτάκτων αναγκών των υπηρεσιών του Δήμου Μεγαρέων, λόγω των κατεπειγόντων μέτρων αντιμετώπισης των ζημιών που προκλήθηκαν από τις πυρκαγιές του έτους 2021».[...]

ΟΡΟΙ ΜΙΣΘΩΣΗΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ-ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

Το μίσθωμα καθορίζεται ανά ώρα εργασίας. Στην τιμή περιλαμβάνονται λιπαντικά, καύσιμα, (για την μετάβαση στον χώρο εργασίας αλλά και τις εργασίες), φθορές μηχανημάτων, αποδοχές χειριστού – οδηγού (καθώς και κάθε άλλη απαίτηση επ' αυτής), ασφαλιστικές εισφορές, φόροι κ.λπ.

Τα μισθωμένα μηχανήματα θα εργαστούν σε ωράριο του εργοταξίου και οι εργασίες θα εκτελούνται σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές, τις οδηγίες και τις εντολές που θα δίνονται από την Υπηρεσία μέσω του ορισμένου επιβλέποντος υπαλλήλου. Σε περίπτωση που παραστεί ανάγκη ή οι κυκλοφοριακές συνθήκες το επιβάλουν, μετά από συνεργασία αναδόχου και υπηρεσίας, μπορεί να καθοριστεί ωράριο πέραν του ανωτέρω, ακόμα και τμηματικό ή σπαστό, χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση του αναδόχου.

Σε περίπτωση ανάγκης της χρήσης των μηχανημάτων μετά το πέρας του ωραρίου (υπερεργασία ή υπερωρία) και μετά από την αίτηση του επιβλέποντος προς την υπηρεσία για την έντευχη λειτουργία του εργοταξίου, θα οριστεί και δεύτερος επιβλέπων από την υπηρεσία, για απογευματινό ωράριο. Σε περίπτωση κωλύματος της υπηρεσίας οι εργασίες θα εκτελούνται στο προβλεπόμενο ωράριο.

Τα μηχανήματα θα είναι σε άριστη κατάσταση, συντηρημένα και εφοδιασμένα με όλα τα απαραίτητα έγγραφα, εξοπλισμό, κτλ..

Σε περίπτωση βλάβης, ζημιάς η οποιουδήποτε άλλου κωλύματος ο χρόνος μη εργασίας θα αφαιρείται από το προβλεπόμενο ωράριο του εκάστοτε μηχανήματος. Και σε περίπτωση που η ζημιά δεν μπορεί να αποκατασταθεί αυθημερόν ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να αντικαταστήσει το μηχανήμα με ισάξιο μηχανήμα ιδιοκτησίας του και το αργότερα την επόμενη εργάσιμη μέρα (η αντικατάσταση μηχανήματος βαρύνει πλήρως τον ανάδοχο).

Τα μηχανήματα-οχήματα με μέριμνα του αναδόχου θα τα χειρίζονται αποκλειστικά χειριστές-οδηγοί κάτοχοι αντίστοιχων διπλωμάτων όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία και ο ανάδοχος θα είναι υπεύθυνος για τυχόν ατυχήματα, βλάβες σε τρίτους κλπ. που θα προξενήσουν λόγω κακού χειρισμού ή από μη συμμόρφωση προς τις οδηγίες της επίβλεψης.

Τα μηχανήματα -οχήματα θα πρέπει να τα χειρίζεται προσωπικό που θα έχει τις κατάλληλες άδειες από τη νομοθεσία και θα είναι εφοδιασμένο από τον ανάδοχο με όλα τα απαραίτητα

μέσα ατομικής προστασίας όπως μάσκες, ειδικά γάντια, στολή, γαλότσες, πρόσδεση κατά την είσοδο και έξοδο, ειδικές μπότες, κράνη κ.λπ. τα οποία θα πληρούν τις ποιοτικές προϋποθέσεις των τεχνικών προδιαγραφών της υπ' αριθ. 53361/2006 Κ.Υ.Α., προκειμένου να διασφαλιστεί η υγεία και η ασφάλειά του. Οι αποδοχές και οι ασφαλιστικές εισφορές των χειριστών θα βαρύνουν αποκλειστικά τον ανάδοχο

Οι εργασίες θα εκτελούνται σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές, τις οδηγίες και τις εντολές που θα δίνονται από την Υπηρεσία.[...]

Συγγραφή υποχρεώσεων

ΑΡΘΡΟ 8ο: Παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης

Οι εργασίες θα παραλαμβάνονται, από την αρμόδια επιτροπή παραλαβής υπηρεσιών της Αναθέτουσας Αρχής, με τη σύνταξη σχετικού Πρωτόκολλου Οριστικής Παραλαβής, το οποίο θα αποτελέσει δικαιολογητικό της δαπάνης, σύμφωνα με το άρθρο 200 του ν.4412/2016.

Αν η επιτροπή παραλαβής κρίνει ότι οι παρεχόμενες υπηρεσίες δεν ανταποκρίνονται πλήρως στους όρους της σύμβασης, συντάσσεται πρωτόκολλο προσωρινής παραλαβής, που αναφέρει τις παρεκκλίσεις που διαπιστώθηκαν από τους όρους της σύμβασης και γνωμοδοτεί αν οι αναφερόμενες παρεκκλίσεις επηρεάζουν την καταλληλότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και συνεπώς αν μπορούν οι τελευταίες να καλύψουν τις σχετικές ανάγκες.

Στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι δεν επηρεάζεται η καταλληλότητα, με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου αποφαινόμενου οργάνου, μπορεί να εγκριθεί η παραλαβή των εν λόγω παρεχόμενων υπηρεσιών, με έκπτωση επί της συμβατικής αξίας, η οποία θα πρέπει να είναι ανάλογη προς τις διαπιστωθείσες παρεκκλίσεις. Μετά την έκδοση της ως άνω απόφασης, η επιτροπή παραλαβής υποχρεούται να προβεί στην οριστική παραλαβή των παρεχόμενων υπηρεσιών της σύμβασης και να συντάξει σχετικό πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην απόφαση».

Σύμφωνα με την παραπάνω μελέτη, ο προϋπολογισμός της υπό ανάθεση σύμβασης είχε ως εξής:

α/α	Περιγραφή	Ποσότητα σε ώρες.	τεμ.	Ενδεικτική τιμή σε €	Σύνολο σε €
1	Ερπύστριος Εκσκαφέας 25 hp και άνω	900	1	20,00 €	18.000,00€
2	Ερπυστριοφόρος Εκσκαφέας 135 hp και άνω	618	1	65,00 €	40.170,00€
3	Ερπυστριοφόρος Εκσκαφέας 30 tn, 200hp και άνω	600	1	75,00 €	45.000,00€
4	Ερπυστριοφόρος Εκσκαφέας 47 tn, 280hp και άνω, για θραύση ογκοδών	150	1	95,00 €	14.250,00€
5	Φορτωτής Εκσκαφέας, 85 hp και άνω	900	1	25,00 €	22.500,00€

6	Ερπυστριοφόρος Φορτωτής, 125hp και άνω	900	1	45,00 €	40.500,00€
7	Λαστιχοφόρος Φορτωτής, 215 hp και άνω	300	1	40,00 €	12.000,00€
8	Λαστιχοφόρος Εκσκαφέας, 140 hp και άνω	900	1	25,00 €	22.500,00€
9	Φορτηγό	900	1	30,00 €	27.000,00€
ΣΥΝΟΛΟ					241.920,00€
Φ.Π.Α. 24%					58.060,80€

2.3.-Εν συνεχεία, κατόπιν αίτησης της αναθέτουσας αρχής, εξεδόθη η απόφαση με αρ. Πρωτ. 80267/02-11-2021 του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών (ΑΔΑ:Ω02946ΜΤΛ6-ΙΗΝ) για την Χρηματοδότηση Δήμων της χώρας για την πρόληψη και αντιμετώπιση ζημιών και καταστροφών που προκαλούνται από θεομηνίες (ΣΑΕ 055) δυνάμει της οποίας προβλέφθηκε μεταξύ άλλων ποσό 400.000 ευρώ υπέρ του δήμου Μεγαρέων.

2.4.- Κατόπιν εξεδόθη σχετικά η υπ' αριθμ. 102/09-11-2021 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Μεγαρέων (ΑΔΑ:ΩΑΙΠΩΚΠ-ΦΚ9) με θέμα την «*αποδοχή των επιχορηγήσεων και αναμόρφωσης προϋπολογισμού Δήμου οικονομικού έτους 2021*».

Εν συνεχεία, ακολούθησε η υπ' αριθμ. πρωτ. 554/20330/20-12-2021 Απόφαση Ανάληψης Υποχρέωσης.

2.5.-Με το με αρ. πρωτ. 65/04-02-2022 έγγραφο της Αρχής ζητήθηκε η παροχή διευκρινήσεων και η συμπλήρωση του φακέλου ως εξής:

«...3..., κατόπιν εξέτασης των προσκομισθέντων από εσάς στοιχείων του φακέλου, προκύπτει ότι δεν είναι δυνατό να ολοκληρωθεί ο έλεγχος συνδρομής των όρων προσφυγής σας στη σκοπούμενη διαδικασία διαπραγμάτευσης, καθώς δεν περιλαμβάνονται σημαντικά για την εξέταση του κρινόμενου αιτήματός σας στοιχεία. Πιο συγκεκριμένα, για τη συμπλήρωση του φακέλου και την εξέταση του αιτήματός σας, παρακαλούμε όπως μας αποστείλετε εγγράφως (καθώς και ηλεκτρονικά στο eaadhsy@eaadhsy.gr, για λόγους επίσπευσης της διαδικασίας):

α. σχέδιο απόφασης του αρμόδιου οργάνου του φορέα σας (Οικονομική Επιτροπή) περί προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανάθεση της εν θέματι σύμβασης, κατόπιν σύμφωνης γνώμης της Αρχής, στο οποίο θα αναφέρεται πλήρης και ειδική αιτιολογία περί συνδρομής των προϋποθέσεων εφαρμογής της επικαλούμενης διάταξης του άρθρου άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, καθώς και όλα τα στοιχεία της υπό ανάθεση σύμβασης, ήτοι αναλυτική περιγραφή του αντικειμένου των ζητούμενων, προς προμήθεια, συστημάτων/ειδών [με αναφορά στους κωδικούς CPV (κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις)], ανάλυση της προϋπολογισθείσας αξίας ανά ζητούμενο σύστημα/είδος, με και χωρίς Φ.Π.Α., απαιτούμενες τεχνικές προδιαγραφές ανά ζητούμενο προς προμήθεια σύστημα/είδος κλπ.

Επειδή, αντί σχεδίου απόφασης, έχετε προσκομίσει τη με αρ. πρωτ. 51/10-12-2021 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής η οποία έχει ήδη εγκρίνει την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης του αρ. 32 παρ. 2 περ. γ' ν. 4412/2016, παρακαλούμε να μας

γνωστοποιήσετε εάν έχετε ήδη προβεί σε σχετικές ενέργειες δυνάμει της απόφασης αυτής ή να μας επιβεβαιώσετε ότι αναμένετε την παροχή σύμφωνη γνώμης εκ μέρους της Αρχής. Επισημαίνεται, σε κάθε περίπτωση, ότι η απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής περί προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης για την ανάθεση της εν θέματι σύμβασης άνω των ορίων, πρέπει να λαμβάνεται σε μεταγενέστερο χρονικό σημείο και, συγκεκριμένα, μετά την έκδοση της απόφασης της ΕΑΑΔΗΣΥ περί παροχής σύμφωνης γνώμης (και εφόσον παρασχεθεί η προς τούτο σύμφωνη γνώμη της Αρχής).

Σε κάθε περίπτωση, με δεδομένο ότι η ως άνω απόφαση δεν συμπεριλαμβάνει τα παραπάνω αναγκαία στοιχεία, παρακαλείσθε να την συμπληρώσετε δεόντως και να την υποβάλετε σε εμάς σε σχέδιο απόφασης (το οποίο θα υπογραφεί από την Οικονομική Επιτροπή του Δήμου, εφόσον παρασχεθεί η προς τούτο σύμφωνη γνώμη της Αρχής).

β. Τεκμηρίωση της νομικής βάσης, ήτοι αναλυτική τεκμηρίωση των λόγων του αιτήματός σας να ενταχθεί η αιτούμενη προσφυγή σε διαπραγμάτευση στην επικαλούμενη στο έγγραφό σας νομική βάση του άρθρου 32, παρ. 2, περ. γ' του ν. 4412/2016.

Επισημαίνεται ότι, στην περίπτωση επίκλησης εκ μέρους σας της περίπτωσης της κατεπείγουσας ανάγκης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 32 παρ. 2, περ. γ του ν. 4412/2016, κρίνεται αναγκαίο να παρατεθούν τα συγκεκριμένα στοιχεία και οι περιστάσεις, που να θεμελιώνουν το αίτημά σας περί προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, υπό μορφή ιστορικού, με χρονολογική παράθεση των γεγονότων που επικαλείστε, προσκομίζοντας τα απαραίτητα έγγραφα τεκμηρίωσης, από τα οποία θα πρέπει να προκύπτει αιτιολογημένα, με συγκεκριμένα στοιχεία, η σωρευτική πλήρωση των παρακάτω προϋποθέσεων:

i) η ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες (πχ. η επισπευσμένη διαδικασία του άρθρου 27 παρ. 3 ν. 4412/2016 ήτοι μέσω σύντμησης προθεσμιών),

ii) η ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης,

iii) η ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει,

iv) ότι οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη.

Σε σχέση με τα ανωτέρω, σημειώνεται ότι η αιτούσα αναθέτουσα αρχή θα πρέπει να παραθέτει το ιστορικό με τα συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά, τεκμηριώνοντας ειδικώς ποιες είναι οι περιστάσεις που θεωρεί απρόβλεπτες, οι οποίες τελούν σε αιτιώδη συνάφεια με την επικαλούμενη κατεπείγουσα ανάγκη και οι οποίες δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από ευθύνη της αιτούσας.

v) η ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

Συγκεκριμένα, το αίτημα πρέπει να υποβάλλεται στο μέτρο του απολύτως απαραίτητου, με την έννοια ότι η χρονική διάρκεια της δημόσιας σύμβασης που αιτείσθε να ανατεθεί με την εξεταζόμενη διαδικασία διαπραγμάτευσης, συναφώς δε και η εκτιμώμενη αξία της, θα πρέπει να καλύπτουν το απολύτως απαραίτητο μέτρο για την κάλυψη μόνον των άμεσων και επιτακτικών αναγκών της αιτούσας και όχι του συνόλου των παγίων και διαρκών αναγκών της, ως επιτάσσει η ανωτέρω διάταξη.

γ. Ειδικότερα, η αιτούσα αναθέτουσα αρχή θα πρέπει να διευκρινίσει εμπεριστατωμένα την επικαλούμενη κατεπείγουσα ανάγκη καθώς και την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης που

συνδέεται αιτιωδώς με την κατεπείγουσα ανάγκη, προσκομίζοντας σχετικά έγγραφα και στοιχεία

Επιπρόσθετα, η αιτούσα θα πρέπει να τεκμηριώσει ειδικώς τον ισχυρισμό της, ότι η κάλυψη της επικαλούμενης κατεπείγουσας ανάγκης δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιβάλλουν άλλες (τακτικές) διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων (λ.χ. συντετμημένη προθεσμία της παρ. 3 του άρθρου 27 του ν. 4412/2016).

δ. Επισημαίνεται ότι το αντικείμενο (φυσικό και οικονομικό), για το οποίο ζητείται η σύναψη σύμβασης δυνάμει της εξαιρετικής διαδικασίας του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, θα πρέπει να είναι ειδικώς και σαφώς ορισμένο ώστε να καθίσταται δυνατή η εξέταση της πλήρωσης των προαναφερόμενων προϋποθέσεων. Συνακόλουθα, δεδομένου ότι η δημόσια σύμβαση που έχει ως αντικείμενο τη μίσθωση προϊόντων συνιστά σύμβαση προμήθειας, δυνάμει των διατάξεων της παρ.1 περ. 8' του άρθρου 2 του ν. 4412/2016, παρακαλούμε να διευκρινίσετε για ποιο λόγο χαρακτηρίζετε την υπό ανάθεση σύμβαση ως σύμβαση υπηρεσιών (ή μήπως πρόκειται περί μικτής σύμβασης που περιλαμβάνει προμήθειες και υπηρεσίες, κλπ).

ε. Τέλος, παρακαλούμε να παραθέσετε τις ενέργειες στις οποίες έχετε προβεί από τον Αύγουστο του έτους 2021 που έλαβαν χώρα οι πυρκαγιές ή σκοπεύετε να προβείτε για την κάλυψη της συγκεκριμένης ανάγκης που αποτελεί αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης (ενδεικτικά, προκήρυξη ή πρόθεση προκήρυξης διαγωνιστικής διαδικασίας, κ.α), δεδομένου ότι η διαδικασία του αρ. 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 αφορά μόνο στην κάλυψη της ανάγκης στο απολύτως αναγκαίο μέτρο».

2.6.-Η αιτούσα αναθέτουσα αρχή με το με αρ. πρωτ. 2135/11-02-2022 έγγραφό της απάντησε τα παρακάτω:

“Σε απάντηση του ανωτέρω 2 σχετικού εγγράφου σας αναφέρουμε ότι:

1. Ο Δήμος Μεγαρέων μετά την έκδοση της υπ' αριθμ. 337/10-12-2021 Απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής περί έγκρισης της προσφυγής σε διαπραγμάτευση, βεβαιώνει ότι δεν έχει προβεί σε καμία ενέργεια τόσο ως προς τις χωματουργικές εργασίες που προβλέπει η σχετική μελέτη για την πληγείσα περιοχή όσο και ως προς τη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση για την ανάθεση της υπηρεσίας με τίτλο «Μίσθωση μηχανημάτων έργου και οχημάτων για την αντιμετώπιση των συνεπειών που προκλήθηκαν από τις πυρκαγιές έτους 2021», προϋπολογισμού 241.935,48 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., και αναμένει τη σύμφωνη γνώμη της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων. Προς τούτο σας επισυνάπτουμε σχέδιο απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής που θα αντικαταστήσει την υπ' αριθμ. 337/2021 απόφαση.

2. Ως προς την αναλυτική τεκμηρίωση των λόγων που υποβάλλουμε αίτημα για την έγκριση της προσφυγής σε διαπραγμάτευση βάσει του άρθρου 32, παρ. 2, περ. γ του Ν. 4412/2016 και των προϋποθέσεων που πρέπει να πληρούνται αναφέρουμε τα εξής:

ι. Ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες:

Το απρόβλεπτο γεγονός για τον Δήμο μας ήταν η πυρκαγιά που εκδηλώθηκε στις 16/08/2021 από την Ψάθα Βιλίων, κινήθηκε ανατολικά και πέρασε και στην περιοχή μας και συγκεκριμένα στο όρος Πατέρας καίγοντας περί τα 20.000 στρέμματα κυρίως θαμνώδη και δασική έκταση φθάνοντας, σχεδόν, έως την πόλη των Μεγάρων. Η πυρκαγιά αυτή εκτός από την εμπόδιση

της πρόσβασης σε βασικούς δρόμους της περιοχής από τα καμένα δέντρα και κλαδιά, μπορεί να προκαλέσει άμεσα πλημμυρικά φαινόμενα στις καλλιέργειες και τους χείμαρρους τις περιοχής καθώς και πτώσεις δέντρων με αποτέλεσμα να ακολουθήσουν εκτεταμένες καταστροφές σε περιουσίες – καλλιέργειες και κίνδυνο απώλειας ανθρώπινων ζωών.

Με βάση τα παραπάνω και το γεγονός ότι ο Δήμος Μεγαρέων δεν διαθέτει ούτε τα κατάλληλα μηχανήματα ούτε το κατάλληλο και επαρκές προσωπικό για το χειρισμό τους, προκύπτει η κατεπείγουσα ανάγκη για τη μίσθωση μηχανημάτων με χειριστές που δεν διαθέτει ο Δήμος για να υλοποιηθούν άμεσα οι εργασίες, σε μια έκταση 20.000 στρεμμάτων καμένης γης, για την απομάκρυνση καμένων δέντρων και ξύλων και υλικών που έκλεισαν τα ρέματα, τους δρόμους και άλλους χώρους, για τη διασφάλιση της υγείας και της ασφάλειας των πολιτών.

Για το λόγο αυτό ο Δήμος Μεγαρέων αιτήθηκε χρηματοδότηση από το Υπουργείο Εσωτερικών έτσι ώστε να έχει τη δυνατότητα να αναθέσει την εκτέλεση των εργασιών αυτών σε ιδιώτες επαγγελματίες.

Η κατεπείγουσα ανάγκη που προκύπτει δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που απαιτεί η διαδικασία σύναψης συμβάσεων, ακόμη κι αν ακολουθηθεί η επισπευσμένη διαδικασία του άρθρου 27 παρ.3 του Ν.4412/2016, αφού σύμφωνα με το ποσό των 300.000 € που ο Δήμος χρηματοδοτήθηκε για την εκτέλεση αυτών των εργασιών, θα πρέπει να υλοποιηθεί ανοιχτός διαγωνισμός άνω των ορίων που η ολοκλήρωσή του θα απαιτούσε μεγάλο χρονικό διάστημα.

ii. Υπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης:

Το απρόβλεπτο γεγονός για τον Δήμο μας ήταν η πυρκαγιά που εκδηλώθηκε στις 16/08/2021 από την Ψάθα Βιλλίων, κινήθηκε ανατολικά και πέρασε και στην περιοχή μας και συγκεκριμένα στο όρος Πατέρας καίγοντας περί τα 20.000 στρέμματα κυρίως θαμνώδη και δασική έκταση φθάνοντας, σχεδόν, έως την πόλη των Μεγάρων.

Ο Δήμος Μεγαρέων από τον Σεπτέμβριο του 2020 έχει καταρτίσει Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξ Αιτίας των Δασικών Πυρκαγιών με την ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ» και βάσει του σχεδίου αυτού εφάρμοσε τις δράσεις αυξημένης ετοιμότητας που προβλέπονται στο σχέδιο αυτό πριν την εκδήλωση της πυρκαγιάς. Όμως σε ποιο μέρος θα εκδηλωθεί ακριβώς μια πυρκαγιά, το πώς θα εξελιχτεί και ποια περιοχή ακριβώς θα επηρεάσει είναι απρόβλεπτες περιστάσεις. Επίσης απρόβλεπτα είναι και τα καιρικά φαινόμενα που θα μπορούσαν να ξεσπάσουν (δυνατός άνεμος, έντονες βροχοπτώσεις) και σε συνδυασμό με τις καμένες εκτάσεις γης να προκαλέσουν σοβαρά προβλήματα.

iii. Υπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει:

Μετά την εκδήλωση του απρόβλεπτου γεγονότος (της πυρκαγιάς) και των προβλημάτων που δημιούργησε, οι εργασίες που θα υλοποιηθούν με την μίσθωση των μηχανημάτων είναι απαραίτητες και πρέπει να γίνουν άμεσα για τον καθαρισμό των δρόμων και των κοινόχρηστων χώρων έτσι ώστε να διασφαλιστεί η υγεία και ασφάλεια των πολιτών αλλά και η προστασία της περιουσίας τους. Μετά την εκτέλεση των εργασιών που θα γίνουν με τη μίσθωση των μηχανημάτων απομακρύνεται η πιθανότητα εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων στην περιοχή αυτή που είναι επιβαρημένη από τις συνέπειες της πυρκαγιάς και διασφαλίζεται η ασφαλής πρόσβαση των πολιτών στις καλλιέργειες και τις περιουσίες τους.

iv. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη:

Μετά την εκδήλωση της πυρκαγιάς και της κατεπείγουσας ανάγκης που προέκυψε για καθαρισμό των δρόμων και των ρεμάτων της περιοχής για την ασφάλεια των πολιτών ο Δήμος Μεγαρέων έκανε κάποιες μικρές παρεμβάσεις με τα μέσα που διαθέτει όμως δεν μπορεί να κάνει ολοκληρωμένη παρέμβαση σε μια τόσο μεγάλη καμένη έκταση γης καθότι δεν διαθέτει τα κατάλληλα χωματουργικά μηχανήματα, τους χειριστές μηχανημάτων και τους οικονομικούς πόρους.

Μια πιο ολοκληρωμένη παρέμβαση μπορεί να κάνει τώρα που έλαβε την χρηματοδότηση για την πρόληψη και αντιμετώπιση ζημιών και καταστροφών που προκαλούνται από θεομηνίες, με την υπ' αριθμ. 80267/02-11-2021 Απόφαση του αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών, στο πλαίσιο της οποίας αιτούμαστε από την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ την έγκριση με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση για την ανάθεση της υπηρεσίας με τίτλο «Μίσθωση μηχανημάτων έργου και οχημάτων για την αντιμετώπιση των συνεπειών που προκλήθηκαν από τις πυρκαγιές έτους 2021» προϋπολογισμού 241.935,48 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.

v. Ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο:

Το αίτημα μας για την έγκριση με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση για την ανάθεση της υπηρεσίας με τίτλο «Μίσθωση μηχανημάτων έργου και οχημάτων για την αντιμετώπιση των συνεπειών που προκλήθηκαν από τις πυρκαγιές έτους 2021» προϋπολογισμού 241.935,48 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. αφορά τις άμεσες και βασικές εργασίες που πρέπει να γίνουν σε πρώτη φάση για την αποφυγή του άμεσου κινδύνου (αποφυγή ατυχημάτων, διαφύλαξη της ασφάλειας των πολιτών και της περιουσίας τους) μετά τις οποίες θα ακολουθήσουν και επιπλέον έργα αντιπλημμυρικής προστασίας και έργα συγκράτησης των εδαφών του ορεινού όγκου της περιοχής.

3. Η έκταση της φυσικής καταστροφής αν και δεν προκύπτει από αυτοψίες καταγραφής ζημιών (αφού στην περιοχή δεν υπάρχουν κατοικίες και δεν χρειάστηκε να γίνουν τέτοιου είδους καταγραφές) αποδεικνύεται από τα σχετικά δημοσιεύματα και τη συμμετοχή των φορέων στην κατάσβεσή της. Ο Δήμος Μεγαρέων μετά την εκδήλωση του απρόβλεπτου γεγονότος της πυρκαγιάς, έκανε κάποιες μικρές παρεμβάσεις με τα περιορισμένα μέσα που διέθετε χωρίς να μπορεί να κάνει ολοκληρωμένη παρέμβαση σε μια τόσο μεγάλη καμένη έκταση γης καθότι δεν διαθέτει τα κατάλληλα χωματουργικά μηχανήματα, τους χειριστές μηχανημάτων και τους οικονομικούς πόρους.

Στη συνέχεια υπέβαλλε αίτημα επιχορήγησης στο Υπουργείο Εσωτερικών και έλαβε με την υπ' αριθμ. 80267/02-11-2021 Απόφαση του αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών, χρηματοδότηση για την πρόληψη και αντιμετώπιση ζημιών και καταστροφών των πυρκαγιών έτους 2021.

Με την χρηματοδότηση που λάβαμε από το Υπουργείο η Διεύθυνση Καθαριότητας, Ανακύκλωσης και Πρασίνου συνέταξε την υπ' αριθμ. 17/2021 Μελέτη για την μίσθωση

μηχανημάτων έργου και οχημάτων για την αντιμετώπιση των συνεπειών που προκλήθηκαν από τις πυρκαγιές έτους 2021, προϋπολογισμού 241.935,48 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.

Το μέγεθος της ζημιάς που προκλήθηκε από τις πυρκαγιές στα Μέγαρα και η κατεπείγουσα ανάγκη για την αντιμετώπισή της, όπως προκύπτει από τα συνημμένα δημοσιεύματα και από όσα αναφέρθηκαν παραπάνω, προτάσσει την άμεση υλοποίηση των χωματοουργικών εργασιών που αναφέρονται στην σχετική μελέτη και επειδή οι διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων με δημοσίευση είναι χρονοβόρες, αιτηθήκαμε με το υπ' αριθμ. πρωτ.265/05-01-2022 (αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ 65/07-01-2022) τη σύμφωνη γνώμη της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ για προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, λόγω κατεπείγουσας ανάγκης.

4. Όπως προκύπτει και από την υπ' αριθμ. 17/2021 Μελέτη της Διεύθυνση Καθαριότητας, Ανακύκλωσης και Πρασίνου η σύμβαση που αιτούμαστε να συναφθεί βάσει της διαδικασίας του άρθρου 32 του Ν. 4412/2016 ως προς το φυσικό και οικονομικό της αντικείμενο αναφέρεται σε σύμβαση υπηρεσιών αφού αφορά στη μίσθωση χωματοουργικών μηχανημάτων (που δεν διαθέτει ο Δήμος) με χειριστές που θα διαθέσει ο ανάδοχος. Το σχετικό CPV: 45220000-8 αναφέρεται ως «Ενοικίαση εξοπλισμού χωματοουργικών εργασιών με χειριστή».

II. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

3.-Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 21 παρ. 2 περ. α' και β' του ν. 4441/2016, οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του ν. 4412/2016, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/EK και 2014/25/EK, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) εργασίμων ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης στην Αρχή, συνοδευόμενου από όλα τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται, κατά περίπτωση, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με μέριμνα της αναθέτουσας αρχής.

4.-Τα οριζόμενα στον ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)», ως ισχύει:

Άρθρο 2 παρ. 1 περ. 8) ως «δημόσιες συμβάσεις προμηθειών» και ως «συμβάσεις προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την αγορά, τη χρηματοδοτική μίσθωση, τη μίσθωση ή τη μίσθωση - πώληση, με ή χωρίς δικαίωμα αγοράς, προϊόντων. Μια σύμβαση προμηθειών μπορεί να περιλαμβάνει, παρεμπιπτόντως, εργασίες τοποθέτησης και εγκατάστασης,

Άρθρο 2 παρ. 1 περ. 9) ως «δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών» και ως «συμβάσεις υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών που δεν εμπίπτουν στην περ. 7α. Στις συμβάσεις υπηρεσιών περιλαμβάνονται και οι συμβάσεις παροχής

συμβουλευτικών υπηρεσιών που έχουν ως αντικείμενο τον σχεδιασμό, προγραμματισμό, οργάνωση, διαχείριση, παρακολούθηση, έλεγχο και αξιολόγηση επιχειρησιακών και αναπτυξιακών προγραμμάτων και δράσεων σε όλους τους τομείς της οικονομίας, καθώς και σε οριζόντιου χαρακτήρα παρεμβάσεις, την υποστήριξη της υλοποίησής τους με τη μεταφορά της απαραίτητης τεχνογνωσίας, καθώς και την παροχή εξωγενών υπηρεσιών (outsourcing) υλοποίησης των ανωτέρω προγραμμάτων και δράσεων. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες υπάγονται ιδίως οι οικονομικές μελέτες, κοινωνικές μελέτες και μελέτες οργάνωσης και επιχειρησιακής έρευνας,

Το Άρθρο 4 «Μεικτές συμβάσεις» (άρθρο 3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ):

1. Η παρ. 2 εφαρμόζεται σε μεικτές συμβάσεις οι οποίες έχουν ως αντικείμενο διαφορετικά είδη συμβάσεων, το σύνολο των οποίων εμπίπτει στο παρόν Βιβλίο ([άρθρα 3 έως 221](#)). Οι παράγραφοι 3 έως 5 εφαρμόζονται σε μεικτές συμβάσεις οι οποίες έχουν ως αντικείμενο συμβάσεις που εμπίπτουν στο παρόν Βιβλίο και συμβάσεις που διέπονται από τις διατάξεις του [Βιβλίου II](#) ή/και από άλλο νομικό καθεστώς, όπως οι διατάξεις του ν. 3978/2011 (Α' 137) ή/και τις διατάξεις με τις οποίες εναρμονίζεται η νομοθεσία στην Οδηγία 2014/23/ΕΕ (L 94).
2. Οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο δύο ή περισσότερα είδη συμβάσεων (έργα, υπηρεσίες ή προμήθειες) ανατίθενται, σύμφωνα με τις διατάξεις που εφαρμόζονται στο είδος της σύμβασης που χαρακτηρίζει το κύριο αντικείμενο της σχετικής σύμβασης. Στην περίπτωση μεικτών συμβάσεων που αποτελούνται εν μέρει από υπηρεσίες κατά την έννοια των [άρθρων 107 έως 110](#) και εν μέρει από άλλες υπηρεσίες ή μεικτών συμβάσεων που αποτελούνται εν μέρει από υπηρεσίες και εν μέρει από προμήθειες, το κύριο αντικείμενο καθορίζεται, σύμφωνα με το ποια από τις εκτιμώμενες αξίες των αντίστοιχων υπηρεσιών ή προμηθειών είναι η υψηλότερη.

Την Οδηγία 2014/24/ΕΕ της 26ης Φεβρουαρίου 2014 και ιδίως την αιτιολογική σκέψη (11): Στην περίπτωση μεικτών συμβάσεων, οι ισχύοντες κανόνες θα πρέπει να καθορίζονται σε συνάρτηση με το κύριο αντικείμενο της σύμβασης, εάν τα διάφορα τμήματα της συγκεκριμένης σύμβασης είναι αντικειμενικώς αδύνατον να διαχωριστούν. Θα πρέπει συνεπώς να διευκρινιστεί ο τρόπος με τον οποίον οι αναθέτουσες αρχές θα καθορίζουν εάν τα διάφορα μέρη είναι δυνατό να διαχωριστούν ή όχι. Η διευκρίνιση αυτή θα πρέπει να βασίζεται στη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αξιολόγηση θα γίνεται σε κατά περίπτωση βάση και οι εκπεφρασμένες ή εκτιμώμενες προθέσεις της αναθέτουσας αρχής όσον αφορά τις διάφορες πτυχές που καθιστούν μια μεικτή σύμβαση αδιαίρετη θα πρέπει να είναι επαρκείς και να υποστηρίζονται από αντικειμενικά αποδεικτικά στοιχεία, επαρκή να τις αιτιολογήσουν και να θεμελιώσουν την ανάγκη σύναψης ενιαίας σύμβασης. Αιτιολογημένη ανάγκη σύναψης ενιαίας σύμβασης θα μπορούσε, επί παραδείγματι, να υπάρξει στην περίπτωση κατασκευής ενιαίου κτιρίου του οποίου ένα μέρος θα χρησιμοποιηθεί απευθείας από την αναθέτουσα αρχή και άλλο μέρος θα λειτουργήσει στη βάση παραχώρησης, επί παραδείγματι, ως χώρος στάθμευσης για το κοινό. Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η ανάγκη σύναψης ενιαίας σύμβασης μπορεί να οφείλεται και σε τεχνικούς και σε οικονομικούς λόγους.

Το Άρθρο 5 «Κατώτατα όρια» (άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), ως εφαρμόζεται κατόπιν έκδοσης του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1952 της Επιτροπής για τις διαδικασίες σύναψης σύμβασης, ορίζει ως κατώτατα όρια για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών για τις μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, το ποσό των ευρώ 215.000,00.

Το Άρθρο 6 «Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης» (άρθρο 5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ):

«1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαιρέσεως ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης {...} 3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμενεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. 4. Η εκτιμωμένη αξία ισχύει τη στιγμή της αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού {...}

Το άρθρο 32 «Προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση» (άρθρο 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ):

«1. Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 6, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση. 2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...]

γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη».

Το άρθρο 32Α :

«Ρύθμιση ζητημάτων προσφυγής σε διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση

1. Εξαιρούνται της υποχρεωτικής εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 22, περί κανόνων που εφαρμόζονται στις επικοινωνίες, του άρθρου 36, περί υποχρέωσης χρήσης και λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ, της παρ. 1 του άρθρου 72, περί εγγυήσεων, και των παρ. 1 έως 4 του άρθρου 79, περί Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης, οι ακόλουθες περιπτώσεις του άρθρου 32, περί προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση: α) όπου η δυνατότητα ανάθεσης περιορίζεται σε έναν προκαθορισμένο συμμετέχοντα, σύμφωνα με την περ. β` της παρ. 2, την παρ. 3, την περ. β` της παρ. 4 και την παρ. 6,

β) όπου η ανάθεση έχει επείγοντα χαρακτήρα σύμφωνα με την περ. γ` της παρ. 2, ή
γ) όπου η συναλλαγή αφορά σε προμήθεια αγαθών που είναι εισηγμένα και αγοράζονται σε χρηματιστήριο εμπορευμάτων σύμφωνα με την περ. γ` της παρ. 4.

2. Στις περιπτώσεις του άρθρου 32, περί προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, η διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης διεξάγεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στους όρους της πρόσκλησης, όπου υπάρχει, και η αξιολόγηση των προσφορών μπορεί να γίνεται σε ενιαίο στάδιο με την ανάθεση της σύμβασης. Η διαδικασία της διαπραγμάτευσης γίνεται από γνωμοδοτικό όργανο, το οποίο συγκροτείται από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 221, περί οργάνων διενέργειας ανάθεσης και εκτέλεσης δημόσιων συμβάσεων, και εισηγείται προς το αποφαινόμενο όργανο για κάθε θέμα που ανακύπτει κατά την ανάθεση της σύμβασης. Ειδικά στην περίπτωση που συντρέχουν οι περιστάσεις της περ. β` της παρ. 1 ως γνωμοδοτικό όργανο μπορεί να ορίζεται και η αρμόδια υπηρεσία της αναθέτουσας αρχής.

3. Στην περ. γ` της παρ. 1 δεν απαιτείται προηγούμενη πρόσκληση και η διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης διεξάγεται με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της συναλλαγής.»

5.-Τα οριζόμενα στον ν.4782/2021 (Α' 36/2021) «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία.» και ιδίως το άρθρο 142 «Έναρξη ισχύος Μέρους Α'», σύμφωνα με το οποίο :

«1. Η ισχύς των διατάξεων:

α) του άρθρου 4, κατά το μέρος που τροποποιεί την παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016,
β) των άρθρων 10, 20 παρ. 4, 34 κατά το μέρος που τροποποιεί την παρ. 2 του άρθρου 92 του ν. 4412/2016, 55, 57, 58, 59, 60, 63, 64, 66 έως 79, 82 έως 86, 89 έως 93, 95 έως 98, 100, 131, 134 και 138,

γ) του άρθρου 108, κατά το μέρος που τροποποιεί την περ. α` της παρ. 11 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016,

δ) του άρθρου 109, κατά το μέρος που τροποποιεί την παρ. 7 του άρθρου 258 του ν. 4412/2016, αρχίζει από την 1η.9.2021.

2. Η ισχύς των άρθρων 3, 6 κατά το μέρος που τροποποιεί τις παρ. 1 και 5 του άρθρου 38 του ν. 4412/2016, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 42, 49, 62, 65, 80, 81, 87, 88, 94, 99, 101, 108, εκτός της περ. α` της παρ. 11, 121 και 127 αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Η ισχύς των υπολοίπων άρθρων του παρόντος αρχίζει από την 1η.6.2021, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.»

ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

6.-Το υπό εξέταση αίτημα του Δήμου Μεγαρέων αφορά σε προσφυγή της εν λόγω αναθέτουσας αρχής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού για την ανάθεση μεικτής σύμβασης παροχής υπηρεσιών και προμήθειας κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 8 και 9 του ν. 4412/2016. Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 4 του ίδιου νόμου «Οι συμβάσεις που έχουν

ως αντικείμενο δύο ή περισσότερα είδη συμβάσεων (έργα, υπηρεσίες ή προμήθειες) ανατίθενται, σύμφωνα με τις διατάξεις που εφαρμόζονται στο είδος της σύμβασης που χαρακτηρίζει το κύριο αντικείμενο της σχετικής σύμβασης. Στην περίπτωση μεικτών συμβάσεων που αποτελούνται [...] εν μέρει από υπηρεσίες και εν μέρει από προμήθειες το κύριο αντικείμενο καθορίζεται, σύμφωνα με το ποια από τις εκτιμώμενες αξίες των αντίστοιχων υπηρεσιών ή προμηθειών είναι η υψηλότερη».

Για τον προσδιορισμό του αντικειμένου, και συνεπώς τον νομικό χαρακτηρισμό της σύμβασης, η νομολογία έχει υιοθετήσει ως κριτήριο τον «**προέχοντα χαρακτήρα της σύμβασης**», ακολουθώντας τη σχετική νομολογιακή πορεία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.¹

Όσον αφορά, ειδικότερα, την περίπτωση των μικτών συμβάσεων, οι σχετικές διατάξεις του παράγωγου ενωσιακού δικαίου διακρίνουν δύο ξεχωριστές περιπτώσεις, και συγκεκριμένα αυτή που συνυπάρχουν στο πλαίσιο της ίδιας σύμβασης στοιχεία προμήθειας προϊόντων και παροχής υπηρεσιών, και εκείνης που συνυπάρχουν στοιχεία είτε δημόσιας σύμβασης έργου και παροχής υπηρεσιών, είτε δημόσιας σύμβασης προμήθειας προϊόντων και εργασιών τοποθέτησης και εγκατάστασης.[...] Αναφορικά με την πρώτη από τις παραπάνω μικτές συμβάσεις, δηλαδή, τη συνύπαρξη στοιχείων δημόσιας σύμβασης προμήθειας προϊόντων και παροχής υπηρεσιών, η λύση δίνεται (άρθρ. 4 παρ. 2 εδ. β' του ν. 4412/2016) με βάση το κριτήριο της υπεροχής ή της οικονομικής αξίας κάθε σκέλους της μικτής σύμβασης, προκειμένου να καθορισθεί το εφαρμοστέο δίκαιο².

Πρέπει, πάντως, να παρατηρηθεί ότι, «το κύριο αντικείμενο της σύμβασης συνιστά το κεντρικό στοιχείο γύρω από το οποίο διαρθρώνεται και το κριτήριο της υπεροχής ή της οικονομικής αξίας» (Δίκαιο δημοσίων συμβάσεων, Δ. Ράικος, 2.1.4. Οι μικτές συμβάσεις).

Εν προκειμένω, η σκοπούμενη σύμβαση σύμφωνα με το υπό εξέταση αίτημα (βλ. ανωτ. Ιστορικό υπό παρ. 2.2.) αφορά σε «Μίσθωση μηχανημάτων έργου και οχημάτων **μαζί με το χειριστή τους** για την αντιμετώπιση των συνεπειών που προκλήθηκαν από τις πυρκαγιές έτους 2021» εκτιμώμενης αξίας 241.935,48 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. (CPV: 45520000-8 «Ενοικίαση εξοπλισμού χωματουργικών εργασιών με χειριστή»). Η σχετική με αρ. 17/2021 Μελέτη της αρμόδιας υπηρεσίας του δήμου Μεγαρέων προβλέπει ενιαίο και αδιαίρετο προϋπολογισμό τόσο για τη μίσθωση των μηχανημάτων (σύμβαση προμήθειας) όσο και την πληρωμή των οδηγών/χειριστών τους για την παροχή της σκοπούμενης υπηρεσίας καθαρισμού και απομάκρυνσης καμένων δέντρων και λοιπών αντικειμένων από ρέματα και λοιπούς κοινόχρηστους χώρους. Από τη συνολική θεώρηση των προσκομιζόμενων εγγράφων και στοιχείων προκύπτει ότι ο απώτερος σκοπός της υπό ανάθεση σύμβασης είναι κυρίως η παροχή των υπηρεσιών καθαρισμού/απομάκρυνσης καμένων δέντρων, φερτών υλικών και άλλων αντικειμένων από ρέματα, δρόμους και γενικά τους κοινόχρηστους χώρους του δήμου

¹ Δίκαιο δημοσίων συμβάσεων, Δ. Ράικος, 2.1.4. Οι μικτές συμβάσεις.

² Χ. Συνοδινό, ΘΠΔΔ 2010, σ. 1077, με παραπομπή σε ΔΕΚ C-340/04, 11-5-2006 Carbotermo και Consorzio Alisei (σκ. 31,47), C-107/98, 18-11-1999 Teckal (σκ. 38).

Μεγαρέων για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των πολιτών του και επικουρικός/παρεμπιπτόντως η μίσθωση των μηχανημάτων. Ως εκ τούτου, ως κύριο αντικείμενο της σύμβασης σύμφωνα με την διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 4412/2016 δύναται να θεωρηθούν οι υπηρεσίες.

Τα ανωτέρω διαφορετικά μέρη (υπηρεσίες, προμήθεια) της εξεταζόμενης σύμβασης δεν διαχωρίζονται αντικειμενικά, ήτοι σε όρους εκτιμώμενης αξίας, πλην όμως, η αιτούσα αναθέτουσα αρχή επέλεξε, κατά την τεχνική της κρίση, όπως προκύπτει από την εξέταση του συνόλου των στοιχείων του υποβληθέντος φακέλου, να χαρακτηρίσει τη σύμβαση ως δημόσια σύμβαση υπηρεσιών. Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, διαφαίνεται ότι η μίσθωση των μηχανημάτων έργου/οχημάτων έχει παρεπόμενο χαρακτήρα ως προς την παροχή των προβλεπομένων στη σύμβαση υπηρεσιών καθαρισμού και απομάκρυνσης υλικών από ρέματα και άλλους κοινόχρηστους χώρους, συνεπώς η παροχή των συγκεκριμένων υπηρεσιών διαφαίνεται ότι αποτελεί το κύριο αντικείμενο της εξεταζόμενης σύμβασης κατά τις προπαρατεθείσες διατάξεις του ν. 4412/2016 (άρθρο 4) περί μεικτών δημοσίων συμβάσεων.

7.- Περαιτέρω, η προτεινόμενη, βάσει του εξεταζόμενου αιτήματος, σύμβαση, είναι συνολικής εκτιμώμενης αξίας 241.935,48 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, ανερχόμενη, συνεπώς, σε ποσό άνω του ορίου των 215.000,00 ευρώ, το οποίο ορίζεται επί του παρόντος χρόνου ως το κατώτατο όριο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ από μη Κεντρικές Αναθέτουσες Αρχές (Κ.Α.Α.). Συνεπώς, συντρέχει περίπτωση αρμοδιότητας της Αρχής προς έκδοση σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011.

8.- Συναφώς επισημαίνεται ότι η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (πρβλ. άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, αντίστοιχα). Περαιτέρω επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από την βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αρχής της διαφάνειας, του ελεύθερου ανταγωνισμού, της αποφυγής των διακρίσεων και της ίσης μεταχείρισης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συστατικής ερμηνείας, το δε βάρος αποδείξεως περί του ότι συντρέχουν όντως οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται. Συγκεκριμένα, προκειμένου η οδηγία 2014/24/ΕΚ να μην απωλέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13ης Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

9.-Εν προκειμένω, η νομική βάση για την υποβολή του αιτήματος του Δήμου Μεγαρέων είναι η διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγον), καθώς αυτή επικαλείται ρητά η αιτούσα αναθέτουσα αρχή.

10.- Ως εκ τούτου, δέον όπως διερευνηθεί εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016. Ειδικότερα, ως προς την εφαρμογή της ανωτέρω διάταξης και μάλιστα για την εξαίρεση του κατεπείγοντος, η εφαρμογή της τελευταίας εξαρτάται από τη συνδρομή πέντε σωρευτικών προϋποθέσεων.

Συγκεκριμένα, προϋποθέτει:

- i) την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες,
- ii) την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης,
- iii) την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει,
- iv) οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη, και τέλος,
- v) την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται γεγονότα που υπερβαίνουν κατά πολύ τον συνήθη ρου του οικονομικού και κοινωνικού βίου, οι οποίες καθιστούν κατεπείγοντως απαραίτητη την παράδοση διαφόρων προμηθειών στους πληγέντες.

Γίνεται περαιτέρω δεκτό, σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, ότι, κατά την έννοια της διάταξης της υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης 1 του άρθρου 25 του π.δ/τος 60/2007 και πλέον άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η αναθέτουσα αρχή έχει μεν ευχέρεια, κατ' απόκλιση από το γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση της σχετικής προκήρυξης, μόνον όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις, ήτοι κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα και δη μη απορρέοντα από δική της ευθύνη. Η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. χαρακτηριστικά ΣτΕ 1747/2011). Επιπλέον, αντίστοιχη άποψη έχει υιοθετήσει και το Ελεγκτικό Συνέδριο (ΕΣ), το οποίο δέχεται ότι απρόβλεπτες περιστάσεις είναι τα γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθούν, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της αναθέτουσας αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας της αναθέτουσας αρχής (βλ. ενδεικτικά πράξεις ΕΣ 91, 105, 171, 191, 200, 205 και 214/2007, 15 και 74/2008).

Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αν δεν πληρούται μία από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις ως προς το κατεπείγον, δεν δικαιολογείται η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2ας Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 14).

11.- Εν προκειμένω, ο Δήμος Μεγαρέων αιτείται την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, προκειμένου να καλυφθεί η επείγουσα ανάγκη παροχής υπηρεσιών

χρήσης διαφόρων μηχανημάτων και αυτοκινήτων (έργου, φορτηγών, κλπ) για την αντιμετώπιση ζημιών από τις πυρκαγιές του Αυγούστου 2021.

Ως προς την εξέταση της συνδρομής των προϋποθέσεων της εφαρμοστέας διάταξης, από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

(i) Ως προς την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες:

Η επικαλούμενη στο υπό εξέταση αίτημα ως κατεπείγουσα ανάγκη έγκειται στη διενέργεια εργασιών για την απομάκρυνση καμένων δέντρων και κορμών που έκλεισαν ρέματα, δρόμους και άλλους κοινόχρηστους χώρους όπου προκληθήκαν ζημίες από την πυρκαγιά του Αυγούστου του έτους 2021, οι οποίες είναι αναγκαίο να γίνουν για την διασφάλιση της υγείας και ασφάλειας των πολιτών του Δήμου Μεγαρέων (βλ. ανωτέρω Ιστορικό παρ. 2.1 έως 2.6.). Σύμφωνα με το αίτημά της, όπως αναπτύσσεται στο συμπληρωματικώς υποβληθέν έγγραφο παροχής διευκρινίσεων (α.π. εισ. ΕΑΑΔΗΣΥ 845/11.02.2022), η αιτούσα υποστηρίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Το απρόβλεπτο γεγονός για τον Δήμο μας ήταν η πυρκαγιά που εκδηλώθηκε στις 16/08/2021 από την Ψάθα Βιλίων, κινήθηκε ανατολικά και πέρασε και στην περιοχή μας και συγκεκριμένα στο όρος Πατέρας καίγοντας περί τα 20.000 στρέμματα κυρίως θαμνώδη και δασική έκταση φθάνοντας, σχεδόν, έως την πόλη των Μεγαρέων. Η πυρκαγιά αυτή εκτός από την εμπόδιση της πρόσβασης σε βασικούς δρόμους της περιοχής από τα καμένα δέντρα και κλαδιά, μπορεί να προκαλέσει άμεσα πλημμυρικά φαινόμενα στις καλλιέργειες και τους χείμαρρους της περιοχής καθώς και πτώσεις δέντρων με αποτέλεσμα να ακολουθήσουν εκτεταμένες καταστροφές σε περιουσίες – καλλιέργειες και κίνδυνο απώλειας ανθρώπινων ζωών.

Με βάση τα παραπάνω και το γεγονός ότι ο Δήμος Μεγαρέων δεν διαθέτει ούτε τα κατάλληλα μηχανήματα ούτε το κατάλληλο και επαρκές προσωπικό για το χειρισμό τους, προκύπτει η κατεπείγουσα ανάγκη για τη μίσθωση μηχανημάτων με χειριστές που δεν διαθέτει ο Δήμος για να υλοποιηθούν άμεσα οι εργασίες, σε μια έκταση 20.000 στρεμμάτων καμένης γης, για την απομάκρυνση καμένων δέντρων και ξύλων και υλικών που έκλεισαν τα ρέματα, τους δρόμους και άλλους χώρους, για τη διασφάλιση της υγείας και της ασφάλειας των πολιτών.... Η κατεπείγουσα ανάγκη που προκύπτει δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που απαιτεί η διαδικασία σύναψης συμβάσεων, ακόμη κι αν ακολουθηθεί η επισπευσμένη διαδικασία του άρθρου 27 παρ.3 του Ν.4412/2016, αφού σύμφωνα με το ποσό των 300.000 € που ο Δήμος χρηματοδοτήθηκε για την εκτέλεση αυτών των εργασιών, θα πρέπει να υλοποιηθεί ανοιχτός διαγωνισμός άνω των ορίων που η ολοκλήρωσή του θα απαιτούσε μεγάλο χρονικό διάστημα».

Σημειώνεται ότι η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, σύμφωνα με τα άρθρα 32 παρ. 2γ & 32Α του Ν. 4412/2016 διασφαλίζει την ολοκλήρωση της διαδικασίας σε ένα μόνο στάδιο και επομένως το όφελος δεν έγκειται μόνο στη μείωση του χρόνου μέχρι την υποβολή των προσφορών, αλλά κυρίως στη μείωση του συνολικού χρόνου μέχρι τη συμβασιοποίηση της υπηρεσίας, ο οποίος για διαγωνιστικές διαδικασίες άνω των ορίων είναι δυνατό να κυμαίνεται μεταξύ 6 και 12 μηνών.

Επομένως, η ανάγκη κατεπείγουσας αντιμετώπισης των προαναφερόμενων προβλημάτων δεν επιτρέπει ούτε τη διενέργεια ανοικτής διαγωνιστικής διαδικασίας σύμφωνα με τη

συντετμημένη προθεσμία της παρ. 3 του άρθρου 27 του Ν. 4412/2016 και υπό τις προϋποθέσεις της ως άνω διάταξης, κατά τα ρητώς επικαλούμενα από την αιτούσα.

Εκ των ανωτέρω διαλαμβανόμενων προκύπτει ότι η κατεπείγουσα ανάγκη την οποία επικαλείται η αναθέτουσα αρχή έγκειται στην άμεση αντιμετώπιση των συνεπειών από την πυρκαγιά που εκδηλώθηκε στις 16/08/2021 στην Ψάθα Βιλίων με την υλοποίηση των προαναφερόμενων υπηρεσιών αντιμετώπισης των ζημιών όπως προσδιορίζονται στην σχετική με αρ. 17/2021 συνταχθείσα μελέτη της αρμόδιας Διεύθυνσης του Δήμου και αφορά στην εκτέλεση εργασιών απομάκρυνσης των καμμένων δέντρων και υλικών τόσο σε ρέματα όσο και σε ένα σημαντικό αριθμό δρόμων σε όλη την έκταση του δήμου που χρήζουν καθαρισμού και κοινόχρηστων χώρων, πλατειών, παιδικών χαρών, ανοικτών γηπέδων κλπ., συλλογής και μεταφοράς ογκωδών και άλλων αντικείμενων, καθώς και αντιμετώπιση σημαντικών ζημιών και καταστροφών, οι οποίες αποτελούν παράγοντες επικίνδυνους για τη δημόσια ασφάλεια και υγεία.

Θα πρέπει να σημειωθεί σχετικά ότι η έναρξη της σκοπούμενης διαδικασίας διαπραγμάτευσης, η οποία υπόκειται στην προηγούμενη έκδοση σύμφωνης γνώμης της Αρχής επί του ως άνω αιτήματος, παρουσιάζει σχετική χρονική εγγύτητα προς την ημερομηνία εκδήλωσης της γενεσιουργού της κατεπείγουσας ανάγκης απρόβλεπτης περίπτωσης, ήτοι της εκδηλωθείσας πυρκαγιάς τον Αύγουστο 2021 στην περιοχή του Δήμου Μεγαρέων, μέχρι τη χρονική στιγμή της υποβολής του αιτήματος στην Αρχή στις αρχές Ιανουαρίου 2022 (πρβλ. και Δ8/2021 γνώμη της Αρχής). Η συνδρομή της ως άνω ανάγκης ως προϋπόθεση για την εφαρμογή της εν λόγω διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2γ του ν. 4412/2016, επιρρωνύεται και από την εκδοθείσα με αρ. πρωτ. 80267/02-11-2021 Απόφαση του αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών περί χρηματοδότησης για την πρόληψη και αντιμετώπιση ζημιών και καταστροφών των πυρκαγιών έτους 2021, και συγκεκριμένα για τον Δήμο Μεγαρέων ποσού 400.000 ευρώ.

(ii) Ως προς την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης:

Ο Δήμος Μεγαρέων, προκειμένου να θεμελιώσει την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης, επικαλείται στο συμπληρωματικώς υποβληθέν με αρ. πρωτ. 2135/11-02-2022 έγγραφό του, τα εξής:

«Το απρόβλεπτο γεγονός για τον Δήμο μας ήταν η πυρκαγιά που εκδηλώθηκε στις 16/08/2021 από την Ψάθα Βιλλίων, κινήθηκε ανατολικά και πέρασε και στην περιοχή μας και συγκεκριμένα στο όρος Πατέρας καίγοντας περί τα 20.000 στρέμματα κυρίως θαμνώδη και δασική έκταση φθάνοντας, σχεδόν, έως την πόλη των Μεγάρων.

Ο Δήμος Μεγαρέων από τον Σεπτέμβριο του 2020 έχει καταρτίσει Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών Εξ Αιτίας των Δασικών Πυρκαγιών με την ονομασία «ΙΟΛΑΟΣ» και βάσει του σχεδίου αυτού εφάρμοσε τις δράσεις αυξημένης ετοιμότητας που προβλέπονται στο σχέδιο αυτό πριν την εκδήλωση της πυρκαγιάς. Όμως σε ποιό μέρος θα εκδηλωθεί ακριβώς μια πυρκαγιά, το πώς θα εξελιχτεί και ποια περιοχή ακριβώς θα επηρεάσει είναι απρόβλεπτες περιστάσεις. Επίσης απρόβλεπτα είναι και τα καιρικά φαινόμενα που θα μπορούσαν να ξεσπάσουν (δυνατός άνεμος, έντονες βροχοπτώσεις) και σε συνδυασμό με τις καμένες εκτάσεις γης να προκαλέσουν σοβαρά προβλήματα».

Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι εν προκειμένω η αιτούσα επικαλείται ως γενεσιουργό περίπτωση της επικαλούμενης κατεπείγουσας ανάγκης, την εκδηλωθείσα στις 16-08-2021 πυρκαγιά στην περιοχή της Ψάθας Βιλίων, η οποία δύναται να θεωρηθεί ότι συνιστά απρόβλεπτη περίπτωση κατά την έννοια της προπαρατεθείσας νομολογίας (βλ. ανωτέρω υπό παρ. 6) (πρβλ. Δ8/2021 γνώμη της Αρχής).

(iii) Ως προς την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει:

Ο Δήμος Μεγαρέων αναφέρει σχετικά, μεταξύ άλλων ότι:

«Μετά την εκδήλωση του απρόβλεπτου γεγονότος (της πυρκαγιάς) και των προβλημάτων που δημιούργησε, οι εργασίες που θα υλοποιηθούν με την μίσθωση των μηχανημάτων είναι απαραίτητες και πρέπει να γίνουν άμεσα για τον καθαρισμό των δρόμων και των κοινόχρηστων χώρων έτσι ώστε να διασφαλιστεί η υγεία και ασφάλεια των πολιτών αλλά και η προστασία της περιουσίας τους. Μετά την εκτέλεση των εργασιών που θα γίνουν με τη μίσθωση των μηχανημάτων απομακρύνεται η πιθανότητα εκδήλωσης πλημμυρικών φαινομένων στην περιοχή αυτή που είναι επιβαρημένη από τις συνέπειες της πυρκαγιάς και διασφαλίζεται η ασφαλής πρόσβαση των πολιτών στις καλλιέργειες και τις περιουσίες τους».

Εν προκειμένω, όπως προειπώθηκε, το εξεταζόμενο αίτημα προσφυγής της αιτούσας στη σκοπούμενη διαδικασία διαπραγμάτευσης, το οποίο υποβλήθηκε κατά πρώτον στην Αρχή στις αρχές του 2022, φαίνεται να παρουσιάζει σχετική χρονική εγγύτητα προς το χρόνο επέλευσης της επικαλούμενης αυταπόδεικτης απρόβλεπτης περίπτωσης, ήτοι την εκδηλωθείσα πυρκαγιά στις 16-08-2021 στην περιοχή – μεταξύ άλλων - του Δήμου Μεγαρέων.

Από τα προσκομιζόμενα στο φάκελο στοιχεία διαφαίνεται ότι θεμελιώνεται αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της προαναφερόμενης επικαλούμενης απρόβλεπτης περίπτωσης από την αναθέτουσα αρχή και της ανακύπτουσας κατεπείγουσας ανάγκης για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων προβλημάτων που δημιουργήθηκαν από την καταστροφική πυρκαγιά, που επικαλείται ρητά η αιτούσα στο συμπληρωματικώς προσκομισθέν έγγραφο διευκρινίσεων και συμπλήρωσης του φακέλου.

(iv) Ως προς το ότι οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη:

Προς θεμελίωση της παραπάνω προϋπόθεσης, η αιτούσα παραθέτει στον υποβληθέντα φάκελο στοιχεία για την καταστροφική πυρκαγιά που έπληξε – μεταξύ άλλων - και την περιοχή του Δήμου Μεγαρέων όσο και για τις ενέργειες στις οποίες προέβη ο Δήμος εγκαίρως και προσηκόντως για την αντιμετώπιση των συνεπειών της φυσικής καταστροφής, θεωρώντας ότι ενήργησε με τη δέουσα επιμέλεια και ότι η κατεπείγουσα ανάγκη που προέκυψε δεν απορρέει από δική του ευθύνη. Ειδικότερα, επικαλείται η αιτούσα επί λέξει τα εξής:

“Μετά την εκδήλωση της πυρκαγιάς και της κατεπείγουσας ανάγκης που προέκυψε για καθαρισμό των δρόμων και των ρεμάτων της περιοχής για την ασφάλεια των πολιτών, ο Δήμος Μεγαρέων έκανε κάποιες μικρές παρεμβάσεις με τα μέσα που διαθέτει όμως δεν

μπορεί να κάνει ολοκληρωμένη παρέμβαση σε μια τόσο μεγάλη καμένη έκταση γης καθώς δεν διαθέτει τα κατάλληλα χωματομεταμορφωτικά μηχανήματα, τους χειριστές μηχανημάτων και τους οικονομικούς πόρους. [...]

Στη συνέχεια υπέβαλλε αίτημα επιχορήγησης στο Υπουργείο Εσωτερικών και έλαβε με την υπ' αριθμ. 80267/02-11-2021 Απόφαση του αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών, χρηματοδότηση για την πρόληψη και αντιμετώπιση ζημιών και καταστροφών των πυρκαγιών έτους 2021.

Με την χρηματοδότηση που λάβαμε από το Υπουργείο η Διεύθυνση Καθαριότητας, Ανακύκλωσης και Πρασίνου συνέταξε την υπ' αριθμ. 17/2021 Μελέτη για την μίσθωση μηχανημάτων έργου και οχημάτων για την αντιμετώπιση των συνεπειών που προκλήθηκαν από τις πυρκαγιές έτους 2021, προϋπολογισμού 241.935,48 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. [...]

Μια πιο ολοκληρωμένη παρέμβαση μπορεί να κάνει τώρα που έλαβε την χρηματοδότηση για την πρόληψη και αντιμετώπιση ζημιών και καταστροφών που προκαλούνται από θεομηνίες, με την υπ' αριθμ. 80267/02-11-2021 Απόφαση του αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών, στο πλαίσιο της οποίας αιτούμαστε από την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ την έγκριση με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση για την ανάθεση της υπηρεσίας με τίτλο «Μίσθωση μηχανημάτων έργου και οχημάτων για την αντιμετώπιση των συνεπειών που προκλήθηκαν από τις πυρκαγιές έτους 2021» προϋπολογισμού 241.935,48 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. “.

Επαναλαμβάνεται ότι το υπό κρίση αίτημα παροχής σύμφωνης γνώμης υποβλήθηκε στην Αρχή για πρώτη φορά στις 07.01.2022.

(ν) Ως προς την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο:

Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο κρίσης της πλήρωσης της συγκεκριμένης περίπτωσης, θα πρέπει να προσδιορίζεται επακριβώς το αναγκαίο μέτρο ανάθεσης της σκοπούμενης σύμβασης.

Ως προς τη συγκεκριμένη προϋπόθεση συνδρομής της επικαλούμενης διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, σημειωτέον ότι, όπως έχει σχετικώς κριθεί (βλ. ενδεικτικά 1/2012, 24/2012, 348/2014, 56/2015 Δ75/2019, Δ8/2021 Γνώμες της Αρχής), λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της διάταξης, η εφαρμογή της συγκεκριμένης εξαιρετικής διαδικασίας για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων κατόπιν διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης επιτρέπεται επί τη βάση της προσωρινής και άμεσης κάλυψης των επικαλούμενων κατεπειγουσών και επιτακτικών αναγκών και όχι του συνόλου των παγίων και διαρκών αναγκών της αναθέτουσας αρχής, ενώ για τις υπηρεσίες που είναι απαραίτητες μετά την περίοδο της προσωρινής κάλυψης της κατεπείγουσας ανάγκης η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να προσφύγει σε ανοιχτή ή κλειστή διαδικασία σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Επομένως, το κατ' επίκληση της ανωτέρω διάταξης του ν. 4412/2016 αίτημα πρέπει να υποβάλλεται στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο και όχι να καλύπτει το σύνολο των αναγκών της αιτούσας αναθέτουσας αρχής, καθώς αυτές μπορούν να καλύπτονται με δημόσιες συμβάσεις που συνάπτονται με τις συνήθεις (ανοιχτή ή κλειστή) διαγωνιστικές διαδικασίες ανάθεσης (βλ. ενδεικτικά Δ127/2018, Δ75/2019, Δ84/2019 και Δ8/2021 Γνώμες της Αρχής).

Σύμφωνα με το υποβληθέν αίτημά του και το συνημμένο σε αυτό σχέδιο πρόσκλησης, ο Δήμος Μεγαρέων αιτείται την προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, για τη σύναψη της υπό κρίση σύμβασης για την παροχή των απαραίτητων υπηρεσιών αντιμετώπισης ζημιών από την καταστροφική πυρκαγιά του Αυγούστου 2021. Εν προκειμένω, ο Δήμος Μεγαρέων, προκειμένου να θεμελιώσει την πλήρωση της εξεταζόμενης προϋπόθεσης, επικαλείται στο συμπληρωματικά υποβληθέν με αρ. πρωτ. 2135/11-02-2022 έγγραφό του, - μεταξύ άλλων - τα εξής:

«Το αίτημα μας για την έγκριση με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση για την ανάθεση της υπηρεσίας με τίτλο «Μίσθωση μηχανημάτων έργου και οχημάτων για την αντιμετώπιση των συνεπειών που προκλήθηκαν από τις πυρκαγιές έτους 2021» προϋπολογισμού 241.935,48 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. αφορά τις άμεσες και βασικές εργασίες που πρέπει να γίνουν σε πρώτη φάση για την αποφυγή του άμεσου κινδύνου (αποφυγή ατυχημάτων, διαφύλαξη της ασφάλειας των πολιτών και της περιουσίας τους) μετά τις οποίες θα ακολουθήσουν και επιπλέον έργα αντιπλημμυρικής προστασίας και έργα συγκράτησης των εδαφών του ορεινού όγκου της περιοχής. Η έκταση της φυσικής καταστροφής αν και δεν προκύπτει από αυτοψίες καταγραφής ζημιών (αφού στην περιοχή δεν υπάρχουν κατοικίες και δεν χρειάστηκε να γίνουν τέτοιου είδους καταγραφές) αποδεικνύεται από τα σχετικά δημοσιεύματα και τη συμμετοχή των φορέων στην κατάσβεσή της. Ο Δήμος Μεγαρέων μετά την εκδήλωση του απρόβλεπτου γεγονότος της πυρκαγιάς, έκανε κάποιες μικρές παρεμβάσεις με τα περιορισμένα μέσα που διέθετε χωρίς να μπορεί να κάνει ολοκληρωμένη παρέμβαση σε μια τόσο μεγάλη καμένη έκταση γης καθότι δεν διαθέτει τα κατάλληλα χωματουργικά μηχανήματα, τους χειριστές μηχανημάτων και τους οικονομικούς πόρους».

Όπως αναλυτικά αναφέρεται στο ιστορικό, το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της προς ανάθεση σύμβασης περιγράφεται λεπτομερώς στη με αρ. 17/2021 μελέτη της Δ/νσης Καθαριότητας, Ανακύκλωσης και Πρασίνου. Πιο αναλυτικά, τα μηχανήματα και οι ώρες, όπως αναφέρονται στην ανωτέρω μελέτη, αφορούν αποκλειστικά και μόνο την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προκλήθηκαν από την καταστροφική πυρκαγιά του 08/2021. Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι ο Δήμος Μεγαρέων επικαλείται ότι διαθέτει περιορισμένο αριθμό οχημάτων/μηχανημάτων έργου, ενώ δεν διαθέτει κατάλληλο προσωπικό (χειριστές/οδηγούς) το οποίο είναι σε θέση να χειριστεί τέτοιου είδους οχήματα.

Επισημαίνεται, τέλος, ότι οι εξεταζόμενες εργασίες δεν καλύπτουν και δεν συσχετίζονται με τις πάγιες και διαρκείς εργασίες συντηρήσεων του Δήμου, οι οποίες αντιμετωπίζονται από ξεχωριστές συμβάσεις, που περιλαμβάνονται στο τεχνικό πρόγραμμα του Δήμου (υλοποιούμενα και προς κατασκευή έργα χρηματοδοτούμενα από Εθνικούς και Κοινοτικούς πόρους), όπως ρητά αναφέρει η αιτούσα.

Συνεπώς, εκ των ανωτέρω διαλαμβανομένων διαφαίνεται βεβαίως ότι το αντικείμενο της εξεταζόμενης σύμβασης έχει τεθεί στο μέτρο του απολύτως απαραίτητου, σύμφωνα με την υπό εξέταση προϋπόθεση εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016.

IV. Συμπέρασμα

Εν όψει των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνεύομενες διατάξεις, η Αρχή ομόφωνα αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης επί του αιτήματος του Δήμου Μεγαρέων, κατ' άρθρο 2, παρ. 2, περ. γ' υποπερ. (δδ) του ν. 4013/2011 για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης, κατ' άρθρο 32 παρ. 2, περ. γ' του ν. 4412/2016, προκειμένου ο αιτών να προβεί σε σύναψη δημόσιας σύμβασης με αντικείμενο την «Μίσθωση μηχανημάτων έργου και οχημάτων για την αντιμετώπιση των συνεπειών που προκλήθηκαν από τις πυρκαγιές έτους 2021» εκτιμώμενης αξίας 241.935,48 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 3 Μαρτίου 2022

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Αντιπρόεδρος

Αδάμ Καραγλάνης

